

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis Universa

Jansen, Leonard

Coloniæ Agrippinæ, 1725

Casus CII. De Satisfactione per Indulgentias, & Jubilæum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39911

CASUS CII.

De Satisfactione per Indulgentias & Jubilæum.

P Amphilius Theologus interrogatur:

1. Quid & quotuplex sit indulgentia. 2. Quid requiratur ad eas lucrandas. 3. An Jubilæum cesset mortuo Papa. 4. Quid de eo qui volens lucrari Jubilæum, absolutus est à censuris, vel accepit votorum commutationem, & non implet opera. 5. Quid si absolutus reincidat in reservata. 6. A quibus reservatis tunc absolvi possit, an etiam ab irregularitatibus. 7. Quid si confessio sit invalida. 8. Quid de potestate commutandi vota. 9. Eligendi Confessarium. 10. An plures indulgentie simul possint obtineri. 11. Quid fieri possit post tempus Jubilæi. 12. Quid de Indulgentiis Altaris privilegiati. 13. Quid de Indulgentiis revocatis. 14. Et Religiosis de novo concessis. Pro Resolut.

QUÆR. I. Quid & quotuplex sit Indulgentia?

R. 1. Indulgentia est gratia, qua præstato certo opere à concedente præscripto remittitur ex toto, vel ex parte, pœna temporalis peccatis non præcisè in purgatorio, sed ex præscripto antiquorum Canonum debita per applicationem meritorum Christi; hæc autem remissio fit subditis Ecclesiæ per modum absolutionis, non subditis v. g. defunctis, Catechumenis, &c. per modum nudæ solutionis. 2. Indulgentia secun-

dum majus & minus dividitur in partialem, plenam & plenissimam. Partialis est, qua tantum pars pœnæ temporalis ex præscripto antiquorum Canonum debita remittitur, v. g. jejunia ad 7. vel 40. dies exsolvenda. Plena est, qua tota pœna ex Canonibus debita relaxatur. Plenissima est idem quod Jubilæum, in quo præter remissionem pœnæ conceditur absolutio à casibus reservatis & censuris, item commutatio votorum & juramentorum, &c. Olim dabatur omni anno centesimo per totum annum, vocaturque Jubilæum ordinarium, seu Annus Sanctus; aliud est Jubilæum extraordinarium, quod ex alia causa incidente conceditur ad 15. dies, v. g. pro felici regimine neo-electi Papæ, &c. Durante in urbe Anno Jubilæo seu Sancto aperitur S. Porta, suspenduntur extra urbem omnes Indulgentiæ plenariæ pro vivis, non tamen pro defunctis, aut in periculo mortis constitutis, aut ab Episcopo concessæ, Sanch. Lug. Dian. Pelliz. Item suspenditur omne aliud privilegium absolvendi à casibus Bullæ Cœnæ, omnisque facultas dispensandi vel commutandi vota data in ordine ad lucrandas plenarias, non autem facultas alio fine data.

QUÆ-

2. QUÆR. II. Quid requiratur, ut quis Indulgentias lucretur?

R. Ut profint per modum absolutionis à pœna, requiritur 1. Baptismus. 2. Immunitas ab excommunicatione majore, quia hæc privat communione bonorum spiritualium. 3. Status gratiæ saltem tunc, quando ultimum opus impletur; quare meritò suadendum, ut postremum opus sit Communio, absitque omnis affectus etiam ad peccatum veniale; nullius enim peccati pœna remittitur, nisi remissâ culpâ. 4. Ut impleantur opera præscripta saltem quoad substantiam; opera autem in Jubilæo præscribi solita sunt: 1. Ut post Jubilæum ab Ordinario publicatum è 15. diebus, quibus durat, eligatur una septimana, in qua jejunetur Feria quarta, sexta, & Sabbatho, hæc tamen jejunia non excludunt collatiunculam vespertinam. 2. Ut illa septimana, qua jejunatur, vel Dominica immediate sequente fiat confessio & Communio. 3. Ut intra dictam quindenam tempore placito detur eleemosina secundum cujusque conditionem, ideoque non sufficit omninò minima. 4. Ut una vel plures Ecclesiæ devotè visitentur. 5. Requiritur devota oratio vocalis simul & mentalis; si ex his modicum quid omittatur, probabilius id non officit indulgentiis quoad substantiam; videtur enim & hic dari parvitas materiæ. 6. Qui hæc opera non potest tempore præscripto perficere, potest à Confessario impetrare eorum commutationem, vel temporis prorogationem;

ipse pœnitens verò non potest opera commutare nequidem in manifestè meliora, quia hoc soli Confessario conceditur, à quo tamen confessio & Communio in aliud commutari non possunt; de cætero commutatio fieri potest in opera aliunde debita, & quamvis causa permutandi à parte rei non sit sufficiens, nihil impedit, dummodo Confessarius judicet esse sufficientem, quia ejus judicio committitur. 7. Probabile quidem est non requiri confessionem, nisi quis tempore Jubilæi sit reus peccati mortalis; item probabile est confessionem fieri posse uno vel altero die ante cœptum Jubilæum; quia tamen participatio Jubilæi non pendet à majore vel minore probabilitate, sed à sola intentione concedentis, hinc semper agendum quod tutius.

3. QUÆR. III. Quid notandum circa facultatem absolvendi à censuris?

R. Sequentia: 1. Quoad has & similes facultates & gratias est favorabile & ampliæ explicationis, nec exspiret morte concedentis, nisi simul cesset causa motiva, ut si Papa concessisset Jubilæum principaliter ad impetrandum sibi à Deo faustum regimen, tunc enim mortuo Papa cessaret hic finis, adeoque & Jubilæum. 2. Qui primo die absolutus est à censuris, accepitque commutationem votorum, manet absolutus, nec vota redeunt, dummodo sincerè intenderit opera pro Jubilæo præscripta exequi, quamvis ex post ea non exequatur, nec Jubilæum lu-

U 3 cre-

cretur. Ratio est : quia simpliciter & sine restrictione fuit absolutus; & quamvis *Suar. Vasq.* putent, talem peccare mortaliter, qui ista opera ex negligentia omittit, & se spontè Jubilæo privat, eò quòd putent absolutum in vim Jubilæi à censuris &c. se tacitâ promissione sub mortali obligasse ad reliqua Jubilæi opera perficienda : attamen non videtur satis constare de ejusmodi promissione, & in dubio non est asserendum mortale. 3. Qui semel tempore Jubilæi absolutus, reincidit in reservata, denuò absolvi potest, saltem si repetat opera præscripta, quia favores sunt ampliandi, & clausula : *Pro hac vice tantum*, non ad absolutionem, sed ad tempus Jubilæi referri debet. 4. Per reservata, à quibus tempore Jubilæi quilibet approbatus absolvere potest, intelliguntur casus Papales & Episcopales, etiamsi in Bulla non exprimantur; ordinariè etiam exprimuntur casus Bullæ Cœnæ, qui si non exprimantur, etiam non datur facultas ab iis absolvendi, quia specialiter reservata, specialiter exprimi debent. 5. Facultas absolvendi non extendit se ad irregularitates, quia non sunt propriè censura, bene tamen ad excommunicatos etiam vitandos, publicos percussores Clerici; neque obstat, quòd res fortè deducta est ad forum externum, quia verba Bullæ loquuntur absolutè. 6. Si pœnitens expressit in confessione reservatum, probabile est, reservationem esse sublatam, etsi confessio sit fortè

nulla, quia Confessarius fecit, quantum potuit, & reservatio sine peccatis tolli potest : probabilius tamen videtur oppositum, quia sicut non potest quis lucrari Jubilæum per confessionem invalidam, sic nec intuitu Jubilæi tolli reservatio in confessione invalida. 7. Ante absolutionem debet fieri satisfactio parti læsæ, vel saltem coram Confessario præstari cautio realis, vel in ejus defectu juratoria de futura satisfactione.

QUÆR. IV. Quid circa potestatem commutandi vota? 8.

1. Sequentia : 1. Tempore Jubilæi ordinariè datur facultas, non dispensandi, sed commutandi omnia vota & juramenta, excepto voto integræ & perpetuæ castitatis & Religionis, & hoc ipso quòd hæc vota excipiantur, conceditur facultas in alia vota reservata, scilicet in triplicem peregrinationem : Romanam scilicet, Hyerosolomitana, & Compostellanam; imò votum castitatis & Religionis ex variis causis desinunt esse reservata, idèdque tunc non tantum tempore Jubilæi commutari, sed & quovis tempore à Religiosis Mendicantibus & cum iis communicantibus dispensari possunt, ut vota impuberum, vota imperfecta, dubia, conditionata, ex metu facta pœnalia, quoad partem tantum vel modum reservata, de quibus vide *Cas. 71. n. 7.* 2. Hæc potestas non extendit se ad vota & juramenta in favorem tertii facta & acceptata, nisi hic consentiat, aut votum vel juramen-

mentum vi vel fraude extorserit, aliàs enim ageretur contra jus ejus ex voto vel juramento acceptato quæsitum. 3. Hæc commutatio durante Jubilæo potest fieri sæpius etiam circa vota tempore Jubilæi emissa, nec necessariò fit in ipsa confessione, quod & probabile est de absolutione à censuris, ut fatetur *Dicast. disp. 11. n. 124.*

9. QUÆR. V. Quid circa potestatem eligendi Confessarium?

ꝛ. 1. Omnes fideles etiam Religiosi utriusque sexus tempore Jubilæi sine licentia suorum Superiorum possunt eligere quemcumque Confessarium ab Ordinario loci approbatum; Monialis tamen debet eligere approbatum pro Monialibus, *Donatus, La Croix.* 2. Non potest eligi excommunicatus, suspensus, irregularis, multò minùs degradatus, quamvis antea fuissent approbati, quia hæc approbatio censetur revocata. 3. Electus in Confessarium tenetur audire pœnitentem, quia ex concessione Papæ eligens habet jus, ut audiatur & absolvatur, ergo alter tenetur fungi officio suo, nisi eum justa causa excuset.

10. QUÆR. VI. An plures Indulgentiæ simul vel eadem sæpius obtineri possint?

ꝛ. 1. Indulgentiæ si sint in diversis Ecclesiis & ex diversis causis datæ, v. g. titulo festi, & titulo Confraternitatis, quibus adscriptus es, maximè si aliæ sint pro vivis, aliæ pro defunctis, & in qualibet Ecclesia ores oranda, probabile est, quòd per can-

dem Communionem & confessionem possis lucrari utrasque, *Laym. Mezg. &c.* Imò *Burghaber cent. 3. casu 26.* & alii dicunt: hodiernam confessionem & Communionem sufficere ad lucrandas hodie & cras in distinctis Ecclesiis indulgentias. 2. Verius quidem est, quòd easdem Indulgentias non possit quis bis lucrari intra idem tempus, v. g. qui lucratus est Indulgentias, quando festum S. Norberti servabatur in choro, probabiliùs non potest eas iterum eodem anno lucrari, dum servatur in populo. Idem est de Jubilæo intra quindenam vel Annum Sanctum sæpius lucrando; oppositum tamen non est omninò improbable, si opera requisita repetantur, nisi fortè Bulla aliud exprimat, ita multi *cum Gobat de Jubilæo c. 20. q. 57. & c. 14. q. 40.* Ratio est, quia ejusmodi indulgentiæ plerùmque dantur ad augmentum devotionis; certum autem est, multum augeri devotionem per repetitionem operum, & iteratam Indulgentiarum participationem.

QUÆR. VII. Quid fieri possit post tempus Jubilæi?

11.

ꝛ. 1. Qui lucratus est Jubilæum præstando omnia requisita, potest post Jubilæum frui omnibus gratiis, quamvis illis tempore Jubilæi uti noluerit, vel oblitus fuerit, &c. hoc est, potest absolvi ab omnibus peccatis reservatis & censuris, potest petere comutationem votorum, &c. idque tenet, etiamsi tempore Jubilæi ceperit confiteri, & necdum fuerit absolutus; ratio horum est, quòd lu-

lucrando Jubilæum ad hæc omnia jus acquisierit, cuius executionem Papa ad certum tempus non restrinxit. 2. Si lucratus Jubilæum ex consilio Confessarii differat confessionem post Jubilæum, & interim nova reservata committat, probabile est etiam ab his uti & à præcedentibus absolvi posse, nec non impetrare commutationem votorum post Jubilæum emissorum; probabilius tamen est oppositum, eò quod hoc privilegium videatur se tantum extendere ad peccata & vota tempore Jubilæi existentia.

12. QUÆR. VIII. Quid de Indulgentiis Altaris privilegiati?

32. Seqq. 1. Altare privilegiatum vocatur, cui à Papa concessum est, ut per Missam in eo factam & per applicationem fructus è thesauro Ecclesiæ anima, pro qua legitur, liberetur è purgatorio; aliquando conceditur pro omni die, aliquando pro certis diebus in septimana, aliquando in perpetuum, aliquando ad septennium, quod septennium non incipit à die publicationis, ut antehac senserunt plerique, sed à die data Brevis, ut declaravit S. Congregatio die 18. Maji 1711. 2. Si in Brevis habeatur, ut Indies in Altari privilegiato legantur certa Missæ, v. g. septem, non videtur obstare, si bis vel ter per accidens tot Missæ non legantur; quia præsumi non potest, S. Pontificem tunc velle privilegium cessare. 3. Effectum liberationis animæ (si requisita præstentur) infallibilem esse docent S. Thom. 2. 2. q. 79. s. 79. contra

multos, quod plures dicunt esse certum, quia Leo X. apud Budach. t. 6. præcipit sub pœna excommunicationis prædicari, quod sive vivi, sive defuncti, Indulgentias consecuti veraciter liberentur à pœnis. Nec requiritur, ut Sacerdos Missam legens sit in statu gratiæ, ut habet communis contra Lugo, quia manet fructus ex opere operato. 4. Si Brevis requirit Missam de Requiem, obtinentur eadem Indulgentiæ per Missam de festo, ut declararunt Alex. VII. in Decreto, Credite, Clem. IX. & Innoc. XI. 4. Maji 1688. tutius tunc addetur Collecta pro defunctis. 5. Obligatus ex stipendio vel fundatione celebrare in Altari privilegiato, si aliquoties sine causa legat alibi, peccat mortaliter, quia id cedit in grave præjudicium petentis, vel animatum, ideoque stipendium restitui debet, vel Missæ in Altari privilegiato suppleri debent, vid. Casum 43. à n. 22. 6. An translato Altari transeat Indulgentia, colligendum est ex verbis Bullæ. Destructa Ecclesia amittitur privilegium Altaris, etsi Altare maneat, idque decisum esse testantur Dian. Gobat t. 3. n. 657. 7. Sub generali communicatione privilegiorum non veniunt Altaria privilegiata aut Indulgentiæ concessæ pro singularibus festivitibus hujus vel illius Ordinis, nec Portiunculæ, nec quæ pro aliqua Ecclesia in particulari, sed tantum quæ Ordini in generali concessæ sunt, aliàs vilescerent, & patet ex praxi.

QUÆR. IX. Quid de Indulgentiis

13.